

DE BELGISCHE BIJDRAGE AAN HET 31ste FIDEM CONGRES IN TAMPERE (FINLAND) IN 2009

Willy FAES †^[1]
Stefan DE LOMBAERT^[2]
Gabriël STAUTEMAS^[3]
Luc VANDAMME^[4]

SINDS HET LAATSTE FIDEM-CONGRES IN COLORADO SPRINGS in 2007 is de wereld van de kunstmedaille in België getekend door een aantal droevige gebeurtenissen. Ten eerste hadden we op 4 mei 2008 het overlijden te betreuren van Marie-Louise Dupont. Zij was de Belgische vertegenwoordigster bij de FIDEM en oud-beheerder van de beroemde firma *Fibru-Fisch*, die in 1999 haar deuren moest sluiten tengevolge van de instorting van de medaillemarkt. Met haar verloren we een gepassioneerde medailleliefhebster, die het werk van haar oude baas Fernand Fisch, co-stichter van FIDEM in 1937 in Parijs, had verdergezet.

Ook Marc De Bruyn is ons in 2009 ontvallen.

Gelukkig hebben we nog steeds enkele bejaarde medailleurs onder ons, maar zij creëren geen nieuwe medailles meer.

Daarnaast hebben enkele begaafde kunstenaars, beeldhouwers of graveurs op latere leeftijd de medaillekunst ontdekt. Dit is bijvoorbeeld het geval voor Marie-Paule Haar, die ons als eerste medaille meteen een prachtige abstracte creatie levert. Twee andere zijn Hedwig Pauwels, met een mooie medaille in *Art Nouveau*-stijl, en Willy Meysmans, die verder ontwerpt, na ons zijn eerste medailles te hebben getoond op de FIDEM-congressen van Seixal en Colorado Springs.

Paul Huybrechts hoeven we niet meer voor te stellen : op ieder FIDEM-congres geeft hij ons een mooi overzicht van zijn realisaties. Zonder twijfel is hij onze meest productieve medailleur.

[1] Inleidende tekst.

[2] Vertaling van de inleidende tekst.

[3] Beschrijving van de medailles.

[4] Beschrijving en fotobewerking van de medailles.

Enkele jongeren komen zich manifesteren en tonen ons hun eerste stukken : Benny De Backer bewijst ons nogmaals dat hij zowel de geslagen als de gegoten medailleproductie goed beheerst, en Laurence Faes durft het aan om verschillende soorten aardewerk te combineren met kleuren en metalen.

Nog anderen, wier werk werd uitgegeven door de firma *Mauquoy Medal Company*, tonen een zeker talent en zijn veelbelovend. Wij hopen van ganser harte dat ze verdergaan op deze weg. Wij wensen hun het allerbeste, en laat ons, medailleliefhebbers, genieten van de nieuwe wind die door de Belgische medaillekunst waait. Wij houden allen van deze kunstvorm en onze voorgangers hebben er met hart en ziel voor geijverd. De reeds vermelde en ook de overige kunstenaars die geselecteerd werden voor deze tentoonstelling, laten we graag – in alfabetische volgorde – ontdekken op de volgende bladzijden.

Ik wens mijn medejuryleden te danken die mij geholpen hebben bij de selectie van de medailles : Marc Van Craenbroeck, voorzitter van de vzw *Promotie van de Medaille*, Peter Jansen, directeur van de firma *Mauquoy Medal Company*, en Raf Van Laere, artistiek raadgever.

Eric CLAUS (° Haarlem 1936)

Roomeinde 3, NL-1151 AL Broek in Waterland
e-mail : post@ericclaus.nl

Hij studeerde aan de Grafische School (1949-1952), de Rijksnormaalschool voor Tekenleraren (1952-1959), en de Rijksacademie van Beeldende Kunsten (1955-1960), alle in Amsterdam. Aan deze laatste was hij van 1979 tot 1990 hoogleraar. Hij wordt aanzien als een klassiek beeldhouwer. Hij won diverse prijzen, en ontwierp verschillende medailles en zelfs enkele munten, o.a. het 10-guldenstuk met Jan Steen (1997).

Meer info op www.ericclaus.nl/?page=826

KERK IN NOOD

- A₇ **KERK** (*incuus*) midden links; **IN** (*incuus*) bovenaan tussen de twee torens; **NOOD** (*incuus*) rechts bovenaan verticaal geplaatst
Zicht op een traditioneel kerkgebouw met twee torens, een hoofdportaal en twee zijingangen, dat echter in twee is gebroken; tussen de torens een oplichtende ruitvormige ster.
Getekend **Eric Claus** onderaan langs de rand.
- R₇ **'WIJD HEN U TOE IN DE WAARHEID'** (JH.17.17) ¹⁹⁴⁷/₂₀₀₇ (*incuus*)
rondom langs de rand
Ineengestrengelde menselijke figuren rondom een cirkel waarin een pijl wijst naar rechts. De keerzijde wordt verticaal in twee gedeeld door een brede lijn.

2009, 50 mm, brons, effen rand.

Beni DE BACKER (° 1970)

Pauverleutestraat 2, 8000 Brugge (Koolkerke)

Beeldhouwer en steenkapper. Hij studeerde aan de Academie voor Schone Kunsten in Brugge en aan Sint-Lukas in Gent. Hij won in 1987 de *Floris Van Acker*-prijs. Hij geeft ook les beeldhouwen in albast en speksteen in de vzw *Isocrat*.

De drie volgende medailles zijn van zijn hand.

HET HONDERDJARIG BESTAAN VAN DE HAVEN VAN ZEEBRUGGE

- A_v **ALBERT II** links langs de rand; \- \- \ onderaan links
De buste van koning Albert II driekwart kijkend naar links.
Getekend rechts met het monogram van de kunstenaar.
- R_v **1907 - 2007** onderaan langs de rand
Een naakte jonge vrouw ligt met opgetrokken benen en hoofd boven op de jaartallen en een wereldkaart. Achter haar zien we de torens van Brugge. De bovenzijde van de wereldkaart toont de haven van Zeebrugge. Langs de rand links zien we drie boten en rechts langs de rand vier boten.

2007, 70 mm, verzilverd brons.

PIERRE DEGEL

Schaal 80%

- A_v —
De buste van Pierre Degel in vooraanzicht.
Getekend rechts onderaan met het monogram van de kunstenaar.
- R_v **29-11-2008 | 65TE VERJAARDAG | 40 JAAR BESTUUR | NUMISMATICA | TIENEN 20 JAAR | VOORZITTER**
Deze tekst staat kunstig gerangschikt over het ganse vlak van de keerzijde. Daarbovenop staat de handtekening *Pierre Degel* van de feesteling.

2008, 80 mm, gegoten brons (verlorenwastechniek).

MARILYN DEGEL

A_v —
De buste van Marilyn Degel in vooraanzicht.
Links onderaan het monogram van de kunstenaar.

R_v · IN MEMORIAM · | MARILYN · DEGEL | TIENEN | 12-5-1970 · 7-2-1988

2009, 71 mm, gegoten brons (verlorenwastechniek).

Luc DE BLICK (° 1949)

Dries 24, 3380 Glabbeek
e-mail : bronskunst@skynet.be

Beeldhouwer die schilderen en beeldhouwen studeerde aan het Sint-Lucas-instituut in Brussel. In 1977 richtte hij zijn eigen bronsgieterij op die ook door andere beeldhouwers wordt gebruikt. Bekende werken van hem zijn *De Kot-madam* op de Oude Markt in Leuven en *De Witte van Zichem* in de tuin van de faculteit Letteren & Wijsbegeerte, eveneens in Leuven. Werk van hem vind je zowat overal in België, maar ook in Japan en China.

Meer info op www.theartserver.org

875 JAAR PRÉMONTRÉ

A_v GENNEP·XANTEN·PREMONTRE·MAGDEBURG·STRAHOV·MCXXXIV·MMIX· rondom binnen een dubbele cirkel

De abdij van de Norbertijnen gesticht in 1134 in Prémontré (FR), met links van de toren van de abdij een kloosterling met in zijn rechterhand een hostie en in zijn linkerhand een kruis.

R_v —

Vier wapenschilden omringen een centraal geplaatst wapenschild dat met een mijter gekroond wordt.

2009, 70 mm, brons, effen rand.

Pazzi DE PEUTER (° 1960)

Sint-Jansborgsesteenweg 415, 3001 Heverlee
e-mail : pazzidepeuter@gmail.com

Zij studeerde schilderen en beeldhouwen aan de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen. Zij verbleef 17 jaar in Carrara (Italië), en stelde tentoon in heel wat Europese steden. Twee beeldhouwwerken van haar staan in de *Holy Trinity Church* in Georgetown, Washington DC. In 2005 won zij de eerste prijs beeldhouwkunst op de biënnale van Genua.

Meer info op <http://pazzi.exto.nl> en www.onphalos.com

VIJF JAAR LIDMAATSCHAP NUMISMATICA HERENTALS

Schaal 75%

- A **BOERENKRIJGMONUMENT** (links langs de rand)
 Het *Boerenkrijgmonument* aan de zuidgevel van de Lakenhal op de Herentalse Grote Markt, een aanvoerder roept zijn Brigands op ten strijde. Getekend **PAZZI '09** onderaan rechts langs de rand.
- R **BRIGAND 5 JAAR LIDMAATSCHAP** **E.G.M.P.** rondom binnen een dubbele cirkel
numismatica bovenaan in het veld | **herentals** onderaan in het veld
 Het wapenschild van de stad Herentals en onderaan plaats voor het graveren van de naam van het gehuldigd lid.

2009, 70 mm, brons (107 ex.), zilver (6 ex.).

Rudy DILLEN, "Brigand", medaille voor 5 jaar lidmaatschap bij *Numismatica Herentals*, in *De Muntmeester*, jg. 4, nr. 2, juni 2009.

Laurence FAES (° 1967)

Kruisstraat 100, 9660 Brakel
 e-mail : laurence.faes@hotmail.com

Zij studeerde schilderen en tekenen aan de Academie voor Schone Kunsten te Anderlecht en keramiek aan de Academie voor Schone Kunsten te Zottegem. Zij is lid van de kunstenaarsvereniging *Parnassos*, en exposeerde al verschillende keren in België, maar FIDEM 2009 was haar eerste buitenlandse tentoonstelling. De volgende werken zijn van haar.

Drie plaketten in verschillende materialen, eenzijdig, een abstracte compositie voorstellend.

OPUS 1

OPUS 2

OPUS 3

Schaal 40%

2009, 95 × 95 mm

Marie-Paule HAAR (° 1940)

Avenue des Cormiers 17, 1332 Genval

e-mail : info@marie-paul-haar.be

Meer info op www.marie-paule-haar.be

Zij studeerde beeldhouwen en juweelkunst in *La Cambre* te Brussel. Zij won de *Berthe Art*-prijs in 1970, en eveneens de eerste en de tweede prijs voor de Belgische keerzijde van de euromunten, maar de Koninklijke Familie vond haar ontwerpen te modern.

SOCIETAS REGIA NUMISMATICA BELGII

A SOCIETAS REGIA | NUMISMATICA BELGII

Een compositie met een cirkel en fragmenten van cirkels. De centrale cirkel is bestemd voor het graveren van de naam van een nieuw werkend lid van het Koninklijk Belgisch Genootschap voor Numismatiek.

R_v —
Een compositie met fragmenten van cirkels.

2009, 60 mm, brons.

Marit HERTZDAHL-HARTMAN (° 1938)

Bieslanderweg 1, 3770 Riemst

Zij studeerde juweelkunst en medaillekunst aan de Academie van Maastricht. Zij nam reeds deel aan vele tentoonstellingen, ook verschillende keren bij FIDEM.

MARIE-LOUISE DUPONT

Schaal 80%

A_v —
Een mooie evocatie van het hoofd van Marie-Louise Dupont in driekwart naar links en half verzonken in de achtergrond.
Ongesigneerd.

R_v **MARIE- | LOUISE | DUPONT**
In de linker handpalm een medaille met daarop de tekst.

2008, 82 mm, gegoten brons (verlorenwastechniek).

Paul HUYBRECHTS (° 1951)

Swertmolenstraat 3, 3020 Herent
e-mail : medailles@telenet.be

Paul Huybrechts studeerde aan de Academie voor Schone Kunsten te Leuven, aan de Kunstschool in Pforzheim (Duitsland), en bij Huguenin in Lelocle (Zwitserland). Hij werd zelfstandig graveur-medailleur en realiseerde reeds meer dan 1000 medailles, stempels, postzegels en uurwerken.

Ook de volgende drie medailles zijn van zijn hand.

RMS TITANIC

Schaal 66%

- A_v RMS | TITANIC bovenaan rechts
Launched · 31 May 1911 | Maiden voyage · 10 April 1912 | Sank · 15 April 1912
(incuus) op plaatje in de afsnede
 Een afbeelding van de Titanic, gezien vanaf het achterschip en omringd door tien sterren.
- R_v BRIT - ANN - IA bovenaan langs de rand; **2008** in de afsnede
 De vrouwelijke verpersoonlijking van Groot-Brittannië, gezeten met drietand en wapenschild. Links van haar een vuurtoren en rechts van haar een driemaster. Een gestyleerd visje met daarin de letter **W** links onder de waterlijn (monogram van de graveur Willem Vis).

2008, 100 mm, koper, effen rand.

VERZONKEN SCHATTEN VAN EGYPTE

- A_v — Centraal en boven de emaillaag het beeld van koningin Arisnoë II (3de eeuw v.Chr.) zonder hoofd, handen of voeten. Verzonken in de emaillaag – wat het effect creeërt alsof wat is afgebeeld zich onder water bevindt – tussen de brokstukken van een antieke tempel, links het hoofd van een beeld van een farao uit de Saite-dynastie (664-525 v.Chr.) en rechts het hoofd van een beeld van Serapis (2de eeuw v.Chr.).

- R_v Kalender 2008

2007, 94 mm, koper en email, effen rand

DE HEILIGVERKLARING VAN PATER DAMIAAN

- A_v SANCTUS DAMIANUS MOLOKAIENSIS rondom langs de rand
De buste van pater Damiaan naar links.
- R_v CANONIZATIO | R · P · DAMIANI | DE VEUSTER | ROMAE | 11
OCTOBRIS | 2009
De tekst bovenop het silhouet van pater Damiaan.

2009, 60 mm, brons, effen rand.

Peter JACQUEMYN (° 1963)

Olifantenstraat 16, 9660 Brakel
e-mail : peter.jacquemyn@telenet.be

De kunstenaar is gespecialiseerd in beeldhouwen in hout. Hij stelde reeds tentoon in België, Duitsland, Slowakije en Tsjechië. Hij is ook een jazzmuzikant, en deed optredens met verschillende jazzgroepen in gans Europa.

DE AANRAKING

- A_v —
Twee handen, boven rechts opgehoogd en onder rechts verzonken, reiken naar een gedeeltelijk gestileerd aangezicht links op de medaille.
- R_v —
Het logo van de vzw *Promotie van de Medaille*, in het midden onderaan de nummering .../130 en rechts onderaan de handtekening van de graveur Roger Duterme.

2008, 70 mm, brons, effen rand.

Jan KEUSTERMANS (° 1940)

Vaartstraat 123B, 2520 Oelegem

Hij studeerde aan de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen. Hij ontwerpt ook munten en heeft al meerdere honderden medailles op zijn naam staan.

PRINS WILLEM-ALEXANDER

- A_v **WILLEM-ALEXANDER PRINS VAN ORANJE · PRINS DER NEDERLANDEN** · rondom langs de rand
Zijn buste in driekwart afgebeeld naar rechts.
Getekend *Ja.ke* op de schouder links.
- R_v **DE TAAK VAN DEFENSIE IN DE TOEKOMST IS EN BLIJFT BELANGRIJK** · (rondom langs de rand)
Links zien we een anker omwonden met een touw (symbool voor de zee-macht) dat gedeeltelijk een koningskroon bedekt. In het midden onder zien we een springende granaat (symbool voor de landmacht) met rechts ervan een springende granaat (symbool voor de landmacht) met rechts ervan een leeuwenkop (symbool voor Nederland) en erboven een arendskop en een vleugel (symbool voor de luchtmacht).

2009, 50 mm, brons, effen rand.

MAUQUOY MEDAL COMPANY

Industrieweg 12, 2280 Grobbendonk
 e-mail : medal@mauquoy.com
 Website : www.mauquoy.com

Deze firma werd opgericht in 1875 en is gespecialiseerd in het slaan van kunst-medailles. Elk product is een met de hand afgewerkt kunstwerk.

De volgende vijf medailles zijn realisaties van deze firma.

GLASFABRIEKEN VAN BRABANT

Schaal 66%

- A_v **16/3/1959 - 16/3/2009** onderaan langs de rand
 Het onderstreepte logo van de *Verreries du Brabant*.
- R_v **GLASFABRIEKEN VAN BRABANT** bovenaan langs de rand
VERRERIES DU BRABANT onderaan langs de rand
 In het midden het getal **50** tussen twee lauwertakken.

2009, 100 mm, koper, effen rand.

HET EUROPEES PARLEMENT

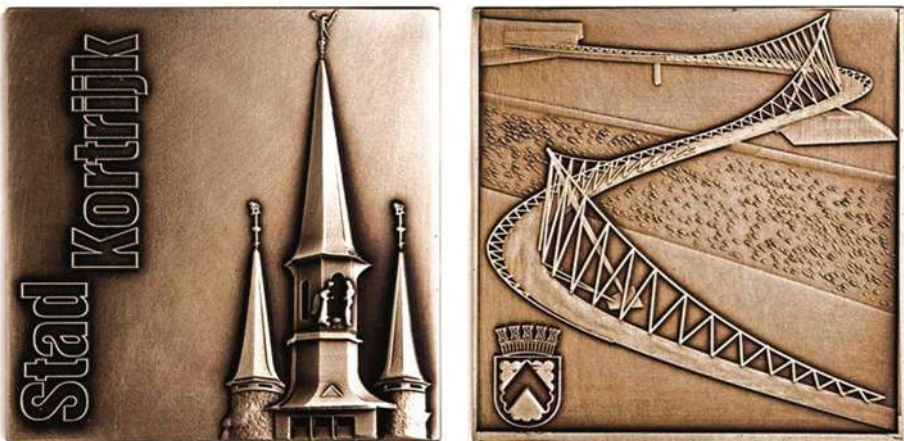
Schaal 75%

A_v —
Zicht op het Europees halffrond.

R_v **PARLAMENTUM EUROPAE**
Het logo van het Europees Parlement met de Europese sterren.

2008, 80 mm, brons, effen rand.

DE STAD KORTRIJK

- A_v **Stad Kortrijk** verticaal geplaatst
Zicht op de toren van het Belfort met Manten & Kalle.
- R_v —
Zicht op de nieuwe Collegebrug over de Leie; het wapenschild van Kortrijk in de linkerbenedenhoek.

2008, 60 mm × 60 mm, verzilverd brons, effen rand.

GASTON DE GERLACHE DE GOMERY

- A_v **GASTON DE GERLACHE** links langs de rand **DE GOMERY** rechts langs de rand
Het hoofd van Gaston de Gerlache de Gomery naar links, met rechts in de nek zijn wapenschild.
- R_v **EXPEDITION ANTARCTIQUE 1957 - 1958 ZUIDPOOL-EXPEDITIE** rondom langs de rand in een dubbele cirkel
Het logo van de expeditie, een gestileerd kompas.

2009, 60 mm, brons, effen rand.

DE UNIVERSITEIT VAN ANTWERPEN

A_V **Universiteit Antwerpen** (*incuus*) onderaan langs de rand
Het logo van de Universiteit van Antwerpen.

R_V —

2008, 50 mm × 50 mm, verzilverd brons, effen rand.

Willy MEYSMANS (° 1930)

Pasteelblokweg 23, 3010 Kessel-Lo

Hij studeerde aan het Hoger Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen en was een leerling van Olivier Strebelle. Tot 1995 was hij leraar aan de Academie van Leuven. Zijn meest bekende beeld is wellicht *Fiere Margriet* in Leuven.

CHARLES WAGEMANS

Schaal 66%

A_v —
 We zien de uiterlijke kentekenen van de vrijmetselarij, zijnde de letter **G**, de rechthoek, de schuifpasser die vastgehouden wordt door een naakte gebaarde man en acaciatakken.
 Getekend MEYSMANS onderaan langs de rand.

R_v **CHARLES WAGEMANS HONOUR** bovenaan langs de rand
G :: L :: R :: B :: | R :: G :: L :: B :: (afkorting voor Grande Loge Régulière de Belgique – Reguliere Grootloge van België, waarvan Wagemans de eerste grootmeester werd in 1979; hij overleed in 2009).

2007, 95 mm, brons, effen rand.

Pascal OSSELAER

J. Vandoorselaarstraat 5/2, 1840 Steenhuffel

CARNAVAL IN VENETIË

Schaal 75%

A_v —
 Een prachtig Venetiaans carnavalmasker.
 Getekend **P.O** rechts in het midden.

R_v —
 Het logo van de vzw *Promotie van de Medaille*, in het midden onderaan de nummering **.../130** en rechts onderaan de handtekening van de graveur Roger Duterme.

2007, 80 mm, koper, rand **MAUQUOY**.

Hedwig PAUWELS (° 1934)

Berkenlaan 21, 3500 Hasselt

Studeerde aan het Sint-Lucasinstituut te Gent, en specialiseerde zich in grafiek en juweelkunst.

VREDE

A_v — De halfnaakte godin van de vrede met de vredesduif op haar rechterhand en de linkerhand rustend op een sextant. Rond haar hoofd een gestileerde wolkenformatie en op de achtergrond een ster en een planeet. Getekend **H. PAUWELS** links langs de rand.

R_v — Het logo van de vzw *Promotie van de Medaille*, in het midden onderaan de nummering .../130 en rechts onderaan de handtekening van de graveur Roger Duterme.

2009, 70 mm, brons, effen rand.

Philippe POURBAIX (° 1937)

Rue des Hêtres 26, 1630 Linkebeek

e-mail : ph.pourbaix@skynet.be

Als arts nam hij deel aan verschillende hulpmissies in Algerije, Tunesië, de Kivu-streek, Nepal en India. Studeerde ook grafische kunst aan de Academie voor Schone Kunsten in Brussel en in de Kunstschool van Ukkel. Dit is de eerste medaille die hij heeft gecreëerd.

MARCEL POURBAIX

Schaal 80%

A_v **MARCEL** links langs de rand; **POURBAIX** rechts langs de rand
Zijn hoofd naar links.
Getekend op de kraag met de initialen van Philippe Pourbaix.

R_v —

2008, 95 mm, brons.

Paul SCHELTENS (° 1945)

Lenniksesteenweg 78, 1500 Halle
e-mail : pscheltens@mail.be

Hij studeerde schilderkunst aan de Academie voor Schone Kunsten in Halle en beeldhouwen in Sint-Pieters-Leeuw. Hij stelde zijn eerste medaille tentoon op het FIDEM-congres in Colorado Springs.

LA RAGAZZA DEL POLLAIOLO (*de vrouw van de poelier*)

Schaal 80%

A_v —
 Een naakte vrouw in profiel, kijkend naar links en afgebeeld tot aan haar middel.
 Getekend **Scheltens** rechts langs de rand.

R_v —

2009, 130 mm, terracotta.

Francine SOMERS (° 1923)

Darwinstraat 14, 1190 Brussel

Zij studeerde aan de Academie voor Schone Kunsten te Gent, Leuven, Etterbeek en Brussel, en aan de School voor Kunsten en Ambachten te Brussel. Zij stelt reeds sinds 1956 tentoon op FIDEM-congressen.

DE GENTSE MAAGD

A_v —
 De Gentse Maagd, met het wapenschild van Gent en voor haar de Gentse Draak.
 Getekend rechts beneden met de initialen van Francine Somers.

R_v - NUMISMATICA GANDAVENSIS - bovenaan langs de rand; - DE DRAAK - onderaan langs de rand
 FRANCINE SOMERS | GENT DECEMBER 2007

2007, 70 mm, brons.

De medaille verwijst naar de tentoonstelling gehouden ter gelegenheid van de uitgifte van de beredeneerde catalogus van haar werken in metaal. Langs de rand de twee verenigingen die instonden voor de uitgifte van de catalogus en de realisatie van de tentoonstelling.

Gontran TOUSSAINT (° 1989)

Rue d'Enhavé 270, 5100 Jambes

Jonge student aan het Sint-Lucasinstituut te Luik. Dit is zijn eerste medaille en direct een pracht van een ontwerp !

MAURICE COLAERT

Schaal 85%

- A_v **Maurice | Colaert | 1915-2006** bovenaan rechts; **Cofondateur** (logo van de *Promotie van de Medaille*) **Medestichter** onderaan langs de rand
Links het silhouet van het hoofd van Maurice Colaert en waar het hoofd niet komt een dubbele rand. Getekend **G.T. (incuus)** onderaan links op deze rand.
- R_v **2007 | 1987 |** het logo van de *Promotie van de Medaille*
Een lijn in de vorm van een spiraal die begint in het midden in 1987 en eindigt in 2007.

2007, 80 mm, brons.

Fernand VANDERPLANCKE (° 1938)

Emile Verhaerenlaan 113, 8670 Oostduinkerke
e-mail : fernand.vanderplancke@skynet.be
Meer info op www.vanderplancke.com

175 JAAR SINT-LODEWIJKSCOLLEGE

A_v —
Een moderne evocatie van twee menselijke figuren en een boom.

R_v —
2009, 95 mm × 87 mm, gegoten brons (zandtechniek).